ВЕСЕЛКА
THE RAINBOW
ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

Рік II. Березень 1955 Ч. 3 (7)

ТАРАС ШЕВЧЕНКО
(9 березня 1814 — † 10 березня 1861)*

ЗАПОВІТ

Як умру, то поховайте
Мене на могилі,
Серед степу широкого,
На Вкраїні милій:

Щоб лани широкополі
І Дніпро і кручі
Було видно, було чути,
Як реве ревучий!

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте,
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте!

І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим, тихим словом.

БЕРЕЗЕНЬ

Лине над полями березневий вітер,
Тріснули на річці крижані мости,
В лісі вже завзято хочуть перші квіти
Білий сніг пробити, з радістю рости.

Тепле сонце гріє, сніг холодний тане,
І вода підсніжна ожила й дзюрчить.
Розкувались, щезли зимові кайдани,
Вже вода свобідна весело біжить.

Під блакитним небом жайворон ширяє,
Спів дзвінкоголосний заливає світ,
Другий спів могутній в небеса злітає —
То співають діти в школі „Заповіт".

Земле наша рідна! Поки над тобою
Сяє незагасно сонця злотий цвіт,
Завжди з жайворонком ранньою весною
Задзвенить Шевченків гордий Заповіт!

Мирослав Петрів

БОРЕЦЬ ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ

Тарас Шевченко
Автопортрет 1845 р.

Тарас Шевченко народився 9 березня 1814 року у бідній, сільській кріпацькій хаті, в селі Моринцях, Звенигородського повіту на Київщині. Коли минав йому другий рік життя, переселились Шевченки до села Кирилівки.

Та й гарно було в Кирилівці! Коло хати розкішний квітник, стара, крислата верба, за хатою садок, а там левада, засіяна квітками, а через леваду в'ється річенька. Тут і виростав Тарас. Піклувались ним добра мати й старша сестра Катерина. Найбільш радісні хвилини були для нього в неділю, коли людей на панщину не гнали і всі були в хаті. Тоді вже Тарасик не відступав від діда Івана. Він же так чудово розказував про славне минуле, про те, що діялося колись на Україні.

Як було Тарасові дев'ять років, померла його добра мати, а в хату прийшла злюща мачуха, що за нього зовсім не дбала, а побивала часто. Цілими днями ховався Тарас від неї по бур'янах.

Багато лиха витерпів за той час Тарас, а вже зовсім став нещасним, коли через два роки помер його батько.

І так став Тарас круглим сиротою. З цього часу й починається безталанна мандрівка малого хлопчини, який шукав людей, „щоб добру навчили". І справді, до науки та до малювання змалку мав він велику охоту. Учителями були тоді дяки, у них і вивчився Тарас писати й читати. Але гірка була це наука. Один маляр сказав, що з Тараса не вийде не то маляр, але навіть шевця доброго, ні бондаря з нього не буде.

Минало саме тринадцять років Тарасові, як він, зневірений, повернувся до Кирилівки і тут став громадським пастухом. Та, замість пасти овець, Тарас залізав у бур'яни і на клаптиках паперу розмальовував усякі малюнки й оглядав красу світу Божого, а отара розбігалася на всі боки.

Один сільський маляр визнав талант Тараса і згодився його вчити, але вимагав дозволу від пана. Пішов Тарас до пана за дозволом, а той уподобав його і взяв до себе козачком-прислужником. Пан, що звався Енґельгардт, не раз приловлював Тараса, як він уночі при свічці малював, чи читав книжки. Зміркував, що добре буде вивчити малого кріпака на маляра, щоб малював йому потім задарма портрети.

„Мені тринадцятий минало . . ." Картина І. Їжакевича

Впродовж місяця березня кожний читач „Веселки" вивчить напам'ять і навчиться співати „Заповіт" Тараса Шевченка.

Портрет Т. Шевченка на першій сторінці роботи В. Касіяна.

Отак вислав його пан до Петербургу вчитися малярства в кращих малярів. Увечері бігав хлопець у міський „Літній Сад", де змальовував собі всякі статуї, різьблені з мармуру, чи каменя, що стояли в тому саді. При такій роботі застав його раз маляр Сошенко. Дізнавшись про життя Тараса і про його недолю, заопікувався ним щиро і познайомив його з багатьма визначними українцями. От вони по довгих заходах викупили Тараса за великі гроші з кріпацтва. 24-річний Тарас став вільною людиною, міг вписатися до Академії Мистецтв, де вчили малярства славні вчителі. Тоді й став він багато читати і сам почав складати чудові вірші, в яких описував своє життя, горе й недолю українського народу, його велике та славне минуле і закликав до праці й боротьби за волю. Ці вірші й з'явилися окремою книжкою в 1840 році під назвою „Кобзар". Хто лише цю книжку прочитав, то немов новий світ відкривався перед ним. Старі люди, селяни, а то й українські пани, що були відцуралися рідного народу і рідної мови, плакали, коли читали „Кобзаря", — така в цій книжці сила і краса, чар і мудрість, і така в ній велика і свята любов до України.

Та не довго довелося нашому Великому Тарасові заживати золотої свободи та писати вільно свої твори. За протиросійські вірші і за приналежність до тайного товариства, яке змагало визволити Україну, цар Микола I наказав арештувати Тараса і заслати в далекі киргизькі степи. Сталося це навесні 1847 року. І десять довгих років карався Тарас солдатом на засланні без права писати й малювати, без книжок, серед диких пустирів, між чужими людьми. Щойно по довгих заходах його приятелів випустили Тараса на волю. Але хоч мав він тоді тільки 44 роки, проте був уже зовсім старий і хворий. І всього ще три роки перемучився наш поет, три роки боровся з важкою недугою, що ще на засланні підкосила його здоров'я.

Прийшов день 10 березня 1861 року. Того дня вранці закрив навіки свої очі великий син України. Умер на 47-му році життя, пробувши 24 роки кріпаком, 10 років у неволі, три з половиною роки під доглядом царської поліції, і тільки 9 років вільною людиною. Умер у Петербурзі, а тіло його перевезли на Україну і поховали на Чернечій горі, біля міста Канева над Дніпром.

Б. Даниловиг

Т. Шевченко дитиною Картина І. Їжакевича

„. . . як побачу
Малого хлопчика в селі:
Мов одірвалось од гіллі,
Одно-однісіньке під тином
Сидить собі в старій ряднині, —
Мені здається, що це я,
Що це ж та молодість моя".

ТЕЧЕ ВОДА З-ПІД ЯВОРА

Тече вода з-під явора
Яром на долину,
Пишається над водою
Червона калина.

Пишається калинонька,
Явір молодіє,
А кругом їх верболози
Й лози зеленіють.

Тече вода із-за гаю
Та попід горою.
Хлюпощуться качаточка
Поміж осокою.

А качечка випливає
З качуром за ними,
Ловить ряску, розмовляє
З дітками своїми.

Тарас Шевченко

Т. Шевченко

ДО СТОВПІВ, ЩО НЕБО ПІДПИРАЮТЬ...

(Уривок з повісти „Княгиня")

Село!.. О, скільки споминів любих та чарівних розбуджується в моїм старім серці при тім сердечнім слові! Село!..

І от стоїть передо мною наша бідна стара біла хата, з потемнілою солом'яною стріхою і чорним димарем, а біля хати на причілку яблунька з червоними яблуками, а довкола неї квітник, улюбленець незабутої моєї сестри, моєї няньки терпеливої, ніжної; біля воріт стоїть стара, крислата верба, а за вербою клуня, а за клунею по косогору піде вже сад.

Та який сад! Густий, темний, тихий — що й казати: другого такого на всім світі немає! А за садом левада, а за левадою долина, а в долині потічок тихий, ледве дзюрчить; верби та калина оточили його, а темнозелені лопухи широколисті обкутали його.

В цім потічку, під навислими лопухами, купається білявий, опецькуватий хлопчик; викупавшись, перебігає він через долину та через леваду, вбігає в тінистий сад, падає під першою грушею або яблунею і засипляє здоровим, безжурним сном.

Пробудившись, він дивиться на протилежну гору, дивиться, дивиться і питається сам себе: „А що там за горою? Там мусять бути залізні стовпи, що підпирають небо. А що якби піти та подивитися, як там вони його підпирають? Піду та подивлюся, аджеж то недалеко".

Встав і, не надумуючись, пішов через долину та леваду просто на гору. І от вийшов він за село, минув царину, перейшов з півверстви полем, а на полі стоїть висока, чорна могила. Він видряпався на могилу, щоб звідтіль подивитися, чи далеко ще до тих залізних стовпів.

Стоїть хлопчина на могилі і дивиться на всі сторони: і по той бік село і по цей бік село, а там із-за темних садів визирає церква з трьома банями, покрита білою бляхою.

Хлопчик задумався. „Ні, — думає він — сьогодні вже пізно, не дійду до тих залізних стовпів, нехай завтра з Катрею. Вона пожене до череди корови, а я піду до тих залізних стовпів".

І він скотився клубком з могили, встав на ноги і пішов, не оглядаючись, до чужого села. На щастя, його зустріли чумаки і, зупинивши, спитали:

— А куди ти мандруєш, парубче?

— Додому.

— А де ж твоя домівка, небораче?

— В Кирилівці.

— Та чого ж ти йдеш у Моринці?

— Я не в Моринці, я в Кирилівку йду.

— А коли в Кирилівку, так сідай на мою мажу, товаришу: ми тебе довеземо додому.

Посадили його на скриньку, що буває на переді чумацького воза, і дали йому в руки батіг; він поганяє собі воли, безжурний, мов би нічого не трапилося. Під'їжджаючи до села, побачив він на протилежній горі свою хату і закричав весело:

— Онде, онде наша хата!

— А коли ти вже бачиш свою хату, — сказав хазяїн воза, — то й іди з Богом!

Він зсадив хлопчину з воза, спустив його на землю і, звернувшися до товаришів, сказав:

— Нехай іде собі з Богом!

— Нехай іде собі з Богом! — промовили чумаки, і хлопець побіг собі з Богом в село.

СВІТАНОК

(Уривок з поеми „Сон")

... Дивлюся — аж світає,
Край неба палає,
Соловейко в темнім гаї
Сонце зустрічає.

Тихесенько вітер віє,
Степи, лани мріють,
Між ярами над ставами
Верби зеленіють.

Сади рясні похилились,
Тополі — на волі
Стоять собі, мов сторожа,
Розмовляють в полі.

І все то те, вся країна,
Повита красою,
Зеленіє, вмивається
Ранньою росою.

Вмивається, красується,
Сонце зустрічає...
І нема тому почину,
І краю немає!

Тарас Шевченко

Михайло Маморський

ПТАШКИ В КОРОБЦІ

Ілюстрація П. Андрусева

— Чому так рано встаєш з постелі? Чому не спочиваєш? — питався Вартоломій Шевченко свого брата Тараса, коли той, вернувшись із заслання, приїхав з Петербурґу до нього в гостину.

— Не можу йнакше! — відповів Тарас. — Сам знаєш, яка божественна краса, коли прокидається день, а за Дніпром сходить сонце в усій славі своїй. На те ж я й приїхав у мою Україну, щоб намилуватись нею, наситити серце красою її чудової природи...

І найближчого ранку Тарас знову схопився з ліжка рано-раненько, взяв свій альбом з малюнками, олівці і пішов у недалекий сад.

Вітер тихесенько повівав. Десь у гаю чародій-соловейко ранньою піснею зустрічав сонце. Мріли в далечині степи-лани, у ярах синіли ставки, обтикані зеленими вербами. А далеко на обрії, де небо сходилося із землею, стояли рядами тополі, мов сторожа. Чудова українська природа, мов вродлива дівчина, вмивалася росою.

І пригадав собі Тарас своє недавнє заслання на чужину, руді-руді, аж червоні степи над Каспійським морем та свої щоденні молитви до Бога, щоб не дав загинути в неволі, щоб дозволив ще побачити голубі степи України, мережані нивами-ланами, високими могилами, темними лугами. Вислухав Господь його гарячих благань, повернув його із сірих солдатських казарм між людей, між друзів, а оце тепер Тарас уже кілька тижнів гостює в брата на українській землі, роздивляється, де б купити клаптик ґрунту, поставити хатину, розвести садок і дожити віку серед рідних, дорогих людей.

Аж ось і сад — мета недовгої Тарасової мандрівки. Привітно простягає назустріч поетові кучеряве гілля, на якому самоцвітами горить роса. Щебечуть пташки, пахнуть квіти. Рай! Тарас зупинився і повними грудьми вдихнув свіже вранішнє повітря. Кругом так тихо, святково і самітно...

Але ні — під садом видно якусь людську постать. Тарас радий, що можна буде з кимсь обмінятись бодай кількома словами.

Стежкою попід сад іде невеликий хлопчина. В руках у нього дощана коробка з виверченими в стінках дірками.

— Здоров, козаче! — вітає його Тарас.

Хлопець несміливо зняв шапку, поздоровкався. З недовір'ям подивився на Тарасів альбом і на його напівпанське вбрання. Тарас зараз догадався, що це кріпацька дитина.

— А що це в тебе в коробці? — нав'язує розмову Шевченко.

— Пташки! — відповідає хлопець.

— Де ж ти їх узяв?

— Спіймав у сильця.

Щось затріпалось, забилось у коробці. У Шевченка ледве помітно стягнулись брови.

— Ану, покажи!

Хлопець підняв вічко коробки. Показались два пташині дзьобики і дві пари зляканих оченят. Побачивши синє небо, пташки стрепенулись і випурхнули з своєї в'язниці, але втекти їм не пощастило — вони зависли в повітрі на ниточках, що були прив'язані до їх ніжок. Тільки крильця тріпались безпомічно...

— Хороші! — промовив Шевченко, а потім додав: — Бідні пташки!.. Що ж ти з ними робитимеш?

— Продам, — заявив хлопець.

— Продай мені! Я куплю!..

Хлопець радо погодився. Скоро договорились про ціну. А втім, і торгуватись не було треба, бо здивований хлопець побачив, що чудний незнайомець дає йому тричі стільки грошей, скільки платили інші. На радощах він передав пташок Тарасові разом з коробкою і на відхіднім запитав:

Завтра я, може, знову матиму парочку. Чи купите?

Тарас всміхнувся: — Напевно, сину! Але ти не лови пташок! Шкода труду. Я щодня купуватиму в тебе парочку з тих, що літають на волі.

Хлопчина аж рота розкрив із здивування: — А це ж як?

— Ось зараз побачиш! — відповів Тарас, відрізав нитки, і, звільнені пташки, цьвірінькнувши з несподіваної радости, знялися вгору та й зникли в безодній блакиті.

— Гляди ж, чорнявий, не забудь нашого договору! — сказав Шевченко і зник у гущині саду, де він цілі дні залюбки малював.

На другий день уранці хлопчина пас корови на пастівнику недалеко саду і вигравав на сопілці. Тарас побачив його і гукнув:

— А йди но сюди, хлопче! Я куплю в тебе оці дві пташки, що саме тепер перелітали з поля в сад.

Хлопець підійшов ближче.

— Дядьку, — сказав з проханням у голосі, — прийміть назад ті гроші, що я їх узяв від вас.

— А чому? — зацікавився Тарас.

— Я ловив пташок у неволю, а ви викупили їх на волю. Я сказав про це матері, і вони розповіли мені казку про Волю й Неволю. Тепер я вже знаю . . . Я більше не ловитиму пташат . . .

Підняті брови дядька Тараса лагідно опустились, а на лиці заясніла добряча усмішка. Він підійшов до хлопця і м'яко поклав руку на його плече.

— І ми, сину, з тобою, і мільйони наших братів є тими птахами, що їм вороги поскручували крила та й держать у залізній клітці. Але ми не перестанемо тужити за сонцем і за вільними просторами. Ми будемо боротися за наше визволення сто, двісті, триста літ — аж поки його не осягнемо.

Від того часу Шевченко ще кілька разів зустрічав хлопчину, але ніколи не згадував йому про купівлю пташат, навіть тих, що літають у повітрі. Розумів, що хлопцеві це було б прикро. Замість того, щедро частував його бубликами і цукорками, а перед від'їздом на прощання подарував йому гарного бриля.

Володимир Бандурак

КОЗАЦЬКА ДИТИНА

Оповідання з козацької бувальщини

СЬОМИЙ РОЗДІЛ

Серед ночі непомітно з'явився на березі річки козацький відділ. По дорозі до Михайлівки сотник Журба на всі сторони розсилав роз'їзди, і одному з них таки пощастило попасти на татарські сліди. Постановлено зробити напад уночі, несподівано.

Татарська сторожа, не прочуваючи лиха, куняла. В одну мить її перебито. Залунав пронизливий свист. Сотник Журба і його козаки з бойовим окликом „З нами Бог!" вдарили з усієї сили на сонних татар.

Татари схоплювалися спросоння, не знаючи гаразд, що сталося. На них гналися козаки, рубали шаблями і кололи списами. Настала метушня, татарський табір обернувся в пекло. Татари зміркували, що встоятися їм годі, тож чимдуж кинулись до коней. Але було запізно . . . Козаки вже перегнали татарських коней в інше місце і держали їх під сильною охороною. Татарин без коня дурний. Татари завернули і кинулися врозтіч. Одні скакали з берега в річку, а інші разом із своїм начальником побігли в степ. Тут уже ждала на них частина козаків і привітала їх рушничним вогнем. Татари розскочились. На їх щастя, над степом клуботався густий туман. Втікачі пірнули в його білі хвилі, і це їх урятувало.

Бій закінчився.

— Слава Тобі, Господи! — сказав сотник і перехрестився. — Вертайтеся, хлопці!

Тим часом Пилипко не дармував. Як тільки розгорівся бій, він скочив з коня і подався між бранців, що лежали на вогкій землі. Сторожі вже

не було, вона завчасу зникла, мов її хто мітлою вимів...

— Гей, люди! — крикнув Пилипко. — Вставайте! Воля! Воля!

Подав одному бранцеві ножа. Бранці кинулись розрізувати пута. Знайшлося ще кілька ножів. Тепер робота пішла жваво. Пилипко стояв між ними з запаленою головешкою, присвічував і кликав: — Тату, мамо, де ви?

— До світла, люди! До світла! — загукав якийсь старший бранець. І бранці поспішили туди, мов нетлі. Жінки вели за руки заспаних дітей. Присвічуючи, Пилипко провадив їх у безпечне місце, бо ніхто не знав, як скінчиться бій. Все роздивлявся, чи не видно батька або матері.

— Гей, люди! — нараз крикнув один з бранців, приглядаючись до хлопчини. — Чудо, диво, далебі!.. Та ж це Трохимів Пилипко!

— Пилипку, сину! — скрикнув батько і кинувся до хлопця.

— Тату!..

Один одному кинулися в обійми.

— Ти живий? А я вже думав, що тебе кляті харцизи вбили! — говорив батько, пригортаючи сина.

— Пилипку, дитинко! — кинулась з гурту Палажка. Вона на радощах не була всилі нічого більше сказати. Бранці оточили щасливу сім'ю і стали засипати Пилипка питаннями.

— Опісля все розкажу, — говорив їм хлопчина. — Бачите, бій затихає! Ідіть, люди добрі, і подякуйте козакам за визволення.

Надворі починало благословитися на світ. Звідусіль з'їжджалися козаки.

— Здорові були, чесна громадо! — весело привітав недавніх бранців сотник Журба. Він сидів на своєму вороному коні.

— Вітаємо й вас, панове козаки, з перемогою!

Визволені бранці кинулися дякувати козакам за рятунок.

— Не нам належиться подяка! — сказав скромно сотник. — Це наш святий обов'язок. І, доки Господь милосердний дозволить в руках вдержати шаблю, оборонятимем рідний край від лютого ворога. Подяка ваша належить кому іншому... Гей, Пилипку! Іди но сюди, синку!

Засоромлений хлопчина вийшов з гурту і став біля сотника. Сотник продовжував:

— Дякуйте за своє визволення оцій козацькій дитині. Твоя відвага, синку, врятувала твоїх односельчан від тяжкої татарської неволі. Ти повідомив нас в саму пору. Коли б ти заждав ще трохи, було б уже запізно... Ти, Пилипку, за свій геройський вчинок вартий найвищої похвали. Цього доброго діла ніхто тобі не забуде!

— Пилипко?.. Як же це?.. — не вірили своїм вухам односельчани. — Розкажи, Пилипку!

— Опісля все розкаже, — розпорядився сотник. — А тепер готуйте снідання і подамося з Богом у вашу оселю. Там поліг лицарською смертю вірний побратим, Клим Панась, і жде козацького похорону.

— „Бідний дідусь!.. — подумав Пилипко. — Якби він жив, от зрадів би! А так..."

На очах хлопчини забриніли сльози...

Люди стали готуватись у дорогу.

Кінець

МОЛОДА СІЧ

Неозорі степи України,
Чарівливі Дніпра береги —
Синя хвиля за хвилею рине
Крізь розлогі квітчані луги.
Там то Січ Запорізька стояла,
Мов орлине гніздо серед скель,
Ворогам-хижакам не давала
Українських топтати осель.
Хто кохав Рідний Край до загину,
Мав у серці синівську любов,
Той на Січ в злу і добру годину
Батьківщині служити ішов.
І козацька озброєна лава
Рідний Край берегла день і ніч —
І світами котилася слава
Про стару Запорізькую Січ.
Так і ми, славних предків унуки,
Як бувало на Січі отій,
Своє серце, і розум, і руки
Віддамо Батьківщині святій.
І з далекого світу, з-за моря,
Полум'яну пошлем їй любов,
Щоб по муках неволі і горя
Україна всміхнулася знов.

Р. З.

Леонид Вагинський

УЛЮБЛЕНИЙ ПТАХ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА

Лелека, чорногуз, або бузьок

Простягнися на траві, дивися на хмари і ні про що не думай. Одну хвилинку заледве лежиш і слухаєш мовчання. Тоді починають ліси й поля співати своїми ясними голосами, приходять заприязнені звірі розказати свої радості й терпіння мовою й звуками, що ти їх розумієш, і, коли ти дуже уважливо прислухаєшся, починають шептати довкруги тебе дивні речі.

Аксель Мунте

Ілюстрація М. Михалевича

Марійка і Лесик вбігли до хати й радісно закричали:

— Татусю! На нашій стодолі лелеки!

Батько-господар вийшов на подвір'я.

— Діти, не галасуйте і, борони Боже, не зробіть кривди цим птахам! Вони принесуть нам щастя, а якщо вчинити їм кривду, то можуть вогонь принести і хату спалити.

В Україні кожний господар радіє, коли цей приязний птах збудує гніздо на його хаті або стодолі. Одночасно боїться заподіяти йому кривду і навернути на себе нещастя.

Діти притихли. Піднявши вгору головки, вони не спускали очей з дивних гостей. Лелеки стояли на краю солом'яної стріхи, розглядалися і ніби одна з одною говорили. Час від часу підіймали вгору свої довгі дзьоби і клекотали. Не важко догадатися про їх розмови, пляни й турботи.

Це була молода пара лелек, що з'єдналася у вірне подружжя на ціле життя. Вони тількищо прилетіли з Північної Африки або, може, з Туреччини, де перезимували. Вернулися до рідного краю своїх батьків, де й вони народилися й де провели перший рік свого безтурботного життя. Тепер вони вже дорослі й мусять самі дбати про себе. Тут збудують гніздо, виведуть діточок, навчать їх любити рідну землю і знати все, що повинен знати кожний член їх великої родини.

Наші лелеки спробували дзьобами солому і ствердили, що вона міцна, не трухлява — тож гніздо буде лежати на міцній основі. Потім оглянули подвір'я. Воно їм сподобалося. Навкруги чисто, привітно, а за хатою росте вишневий садок. Є діти — дітей вони люблять. Лелеки вміють відчувати небезпеку оточення й пізнавати людей. Не було випадку, щоб вони ставили гніздо на хаті недоброї людини. Лелеки все перевіряють. Не раз злітають з гнізда і ходять по подвір'ю між курми, качками й гусьми. Дурних індиків не люблять і тому до них не наближаються.

Молоді лелеки знову заклекотали. Вони вирішили тут оселитися на довгі літа. Ще треба оглянути околицю. Правда, вони вміють підшукати мокрі терени, але все ж таки треба про все допевнитися. Тому злетіли з стодоли, закружляли над подвір'ям і подались у сторону ставка. Господар використав їх відсутність, приставив драбину і з трудом витягнув на верх стодоли старе колесо від воза. Міцно прив'язав його дротом, щоб лелекам було вигідніше і легше збудувати гніздо. Хай знають, що їм раді!

Оглядини ставка переконали лелек, що влітку він не висихає, що досить буде поживи для них і для дітей. Колесо на стодолі припало їм до вподоби. Отже, все гаразд! Закипіла робота над будовою гнізда. Спочатку обоє носили галузки, а далі лише самець. Його подруга перебрала обов'язки будівничого. Будувати гніздо — це ознака любови до діточок. Гніздечко завжди будує пташка-мама.

По довгій і тяжкій праці гніздо лелек було готове. Вони оглядали свою роботу, клекотали і сповіщали всім, що сподіваються малят. Батьки висиджують яйця на зміну. Одно сидить у гнізді, а друге відлітає за село на ставок чи мокрявину. Тут упорядковує своє пом'яте пір'ячко, чиститься, вмивається і заспокоює голод.

Ілюстрація О. Судомори

Вережіться жабки, ящірки, малі гадючки й вужики! Лелека — ваш найбільший ворог. З'їсть вас цілими або розіб'є дзьобом на шматки і проковтне частинами. Як побачите червоний дзьоб і ноги, мерщій ховайтеся!

Самичка - лелечиха складає двоє, троє, а то й четверо яєць, але майже завжди вигодовується двоє сильніших лелечат. Слабі гинуть у гнізді або самі випадають з гнізда через неввагу. Велика радість для батьків, коли появляються молоді. Лелеки безперестанку клекотять і дають знати всій околиці про своє найбільше щастя. Перед батьками лежать тяжкі обов'язки не лише виховати, але й боронити їх від яструбів. Не раз ціла громада лелек спільними силами бороніться проти цих жорстоких напасників.

Любов матері-лелеки доходить деколи до героїзму. Якось під час пожежі подружжя лелек урятувало своїх дітей тим, що поливало гніздо водою, яку приносило в дзьобах. Іншого разу вогонь нагло охопив гніздо лелек. Спочатку лелеки старалися зробити все, щоб винести малих з гнізда, а коли це їм не вдалося, мати-лелека, що не хотіла лишити дітей, згоріла разом з ними. Якщо в неприсутності лелек згорить хата чи стодола, то по відбудові лелеки вертаються на попереднє місце.

По жнивах, на свято Спаса, лелеки починають готуватися до відлету. Вже перед тим сумують. Можна бачити, як непорушно довго стоять на одній нозі, заховавши дзьоб під крило. Сумують, бо мусять залишити свою дорогу і багату Україну. Перед відлетом у вирій збираються вони громадами на пасовищах або лісових полянах. Часом злетиться їх кілька сот або й тисяч. Тут радять, вибирають „раду старших", провідника мандрівки та позбуваються хворих і немічних, що не годні витримати далекої дороги понад горами й водами.

Про лелек розповідають багато цікавого, навіть дивного і незрозумілого. Варто згадати, що між лелеками бувають деколи криваві бійки перед відлетом. Можна лише здогадуватися, що причиною цього буває недостача поживи або якісь незгоди-порахунки.

У вирій летять високо трикутним ключем. Подорож їх довга, часом розтягається більш як на півтори тисячі миль.

Останніми часами лелек щораз меншає. Дуже важко зустріти зовсім чорних лелек. Вони збереглися ще в Карпатах, на Волині й Поліссі, де живуть у диких пущах і до людей не наближаються. Лелеки вимирають головно в Африці, куди прилітають на зимівлю. Там селяни борються з сараною і винищують її різними отрутами, а лелеки живляться тою затруєною сараною і масово гинуть.

У З'єдинених Державах Америки лелек немає. Вони є мешканцями тільки Европи, особливо України, де їх найбільше. Всякі зусилля оселити їх в інших країнах світу не дали бажаних успіхів. За вірність своїй батьківщині належиться лелекам особлива пошана.

ЛЕТЯТЬ ЛЕЛЕКИ

Клекіт, клекіт, клекіт!
То летять лелеки
радісним ключем.
Вибігай, хапцем
під веселий гомін
набирай соломи!

— Не летіть, лелеки,
від села далеко! —
крильця вам спадуть.
Ви сідайте тут
на селянську стріху
людям на утіху!

Хата недалечко.
Тут вам на гніздечко
от соломи жмут,
хлопці й ще знесуть,
ще знесуть чимало,
щоб не нарікали!

Оксана Лятуринська

ВСТАЛА ВЕСНА

Встала весна, чорну землю
Сонну розбудила,
Уквітчала її рясно,
Барвінком укрила.

І на полі жайворонок,
Соловейки в гаї,
Землю, убрану весною,
Вранці зустрічають.

Тарас Шевченко

ЗАЙЧИКИ

I.

Мете і мете.
Для зайчиків — пустка:
Минулась капустка,
Нічого ніде.

Мороз — без ослабку, —
Вже мало не плачуть...
Все бігають, скачуть,
Постукують в лапки...

Хухнуть та потруть,
Та все надаремно...
Ах, як неприємно, —
Лапок не чуть!..

II.

Та інша доба:
У травах, у зелах,
У шумах веселих
Земля потопа.

І зайчикам — рай:
В зеленім приволлі —
Усього доволі,
Усього украй.

Мороз не блука,
Не вкусить за вушко, —
Хіба лише мушка
Укусить яка.

А лапки оті,
Набігані лапки?..
Хай мерзнуть у жабки,
Що завжди в воді!

Та ні, і для цих
Такого не треба,
Бо сонечко з неба
Гріє для всіх.

Олекса Стефанович

СНІЖНА БАБА СПАТЬ ЛЯГЛА

Хто стоїть там за селом? —
Сніжна баба з помелом.
Тільки сонце засвітило —
Слізки із очей пустила.
Як ще дужче припекло,
Упустила помело.
А як сонечко пригріло,
Розігнавши хмари злі,
Сніжна баба похилилась
І заснула на землі.
Біля нашого села
Сніжна баба спать лягла.

Леонид Полтава

ВЕСНЯНИЙ КОНЦЕРТ

Ласкаво сонце гріє,
Пливе, дзюрчить вода.
Про свіже листя мріє
Берізка молода.
Синичка у садочку
Радіє: сі-ці-да!

Сміється ясне сонце,
Погідний теплий день —
Сьогодні під віконцем
На гілочках вишень
Горобчики готують
Концерт своїх пісень.

У хорі верховодять
Сопрани і баси,
Дзвінке „цір-цір" виводять
На різні голоси.
В концерті тім направду
Багато є краси!

А їхня пісня вчора
Була така сумна —
Сьогодні вже бадьора,
Весела, голосна.
Не диво: сонце гріє,
До нас прийшла весна!

Мирослав Петрів

А у мене є киця маленька,
кожушинка на киці чорненька.

Як спитаюся: — Де ти, Чорнявко?
Відгукнеться в ту ж мить — занявка!

Цілий день гріє спинку під піччю,
там і виспиться добре, а ніччю

як почне по кімнаті гуляти —
де вже, де за Чорнявкою спати!

Та під ковдру до мене залізе,
язичком шорстким руки оближе,

та за ніжку мене полоскоче...
Або сяде над вухом — муркоче,

а як я не озвуся — й занявка,
моя люба маленька Чорнявка.

Ірина Наріжна

ЛИС І ЯҐУАР

(Бразилійська казка)

Ілюстрація Я. Гніздовського

Колись давно, дуже давно, коли ще звірі вміли говорити, забажав великий яґуар помститись на лисові за те, що з нього насміхався. Щоб дістати лиса в свої лапи, він придумав такі хитрощі: ліг у печері, розтягнувся, як довгий, і прикинувся, ніби неживий.

— „Звірі перестануть мене боятись, — міркує собі, — підійдуть до мене близько, а я тоді схоплю і спіймаю лиса."

Іде сарна лісом, дивиться — лежить у печері неживий яґуар. Побігла між звірів і розповіла новину: — Знаєте, яґуар помер! Ходіть подивитись!

Побігли звірі, стали коло печери, радіють: — От, слава Богу, тепер вільніше заживемо!

А яґуар нічичирк, лежить, слухає, чи не чути лисового голосу.

Аж ось і лис іде. Але, не бійтесь, лис не такий легковірний. Недарма кажуть: хитрий, мов лис. Став лис оподалік і думає:

— Що б то зробити, щоб переконатись, чи яґуар справді неживий, чи тільки прикинувся мертвим?"

Поміркував, поміркував та й питається у звірів: — А чи не бачили ви, друзі, чи небіжчик яґуар вже підскакував?

Звірі здивувались: — Що ж ти питаєш, лисе Микито? Та ж бачиш, що він мертвий!..

— В тім то й діло, — каже їм лис, — що кожний по смерті мусить ще підскочити. Це певний знак, що вже помер. Мій покійний дідуньо підскочив по смерті три рази.

Яґуар слухає і думає собі: — „Може й справді кожний покійник мусить ще підскочити? А я того не знав!.. Давай підскочу і я, бо лис не вірить, що я мертвий."

І яґуар справді підскочив, як опарений, та ще й покрутився три рази на своїм лігві. А лисові того було тільки й треба. Тепер він напевно знав, що його ворог живий. Дав ногам знати, а за ним побігли всі інші звірята.

А яґуар так засоромився, що цілий тиждень не виходив з своєї печери.

ДІД І ЗАЙЧИКИ

Щоб з городу коло хати
Хтось капусти не покрав,
Дід трьох Зайчиків Вухатих
Сторожами взяв.

Дуже Зайчики трудились
Літо все, і восени
На вгороді залишились
Тільки качани.

І Вухаті в свою хату
Повтікали в темний ліс,
Не ждучи, щоб Дід їм плату
На вгород приніс.

Дід прийшов, оглянув пустку
Й гірко чухатися став:
„Люблять Зайчики капустку —
Це я добре знав.

Та заждіть, дурні створіння,
Я ж і вас також провчу:
Ні шага за сторожіння
Вам не заплачу!"

О. Кобець

ВАСИЛЬКО І ПАПУГА

Василько жив на селі. Раз узяв його батько з собою до міста. Тут бачив Василько всякі дива. Найбільше зацікавив його великий незнаний йому птах з кольоровим пір'ям. Він сидів на великій клітці. Була це папуга. Василько став і приглядався їй. Нараз папуга скрикнула:

— Добридень, хлопче, добридень!

Василько зніяковів. Швидко зняв шапку з голови та й каже:

— Дай Боже здоров'я! Вибачте, пане! Я думав, що ви справді тільки птах.

Володимир Барагура

ЯК МИХАСЬ СТАВ ПЛАСТУНОМ

Ілюстрації П. Холодного

Коли скінчилося навчання, Михась перший вибіг зі школи. Не зважаючи на червоне світло, перебіг вулицю, щоб тільки швидше дістатися додому. Там ждали його вже товариші з вуличного ґенґу „Стріла Апачів". Прихапцем пообідав, і негайно передягнувся в свій ковбойський одяг. Найважнішу його частину — широкий цяткований пояс з двома револьверами запняв уже по дорозі. Револьвери були блискучосрібні з ручкою, викладеною перловою матицею. Можна було їх ладувати довжелезною стрічкою набоїв і стріляти безперервно кілька хвилин. Ніхто в цілому домі, а може й на цілій вулиці не мав таких пістолів, як Михась. Це були його гордощі. Він вклав їх у шкіряні кобури, вибивані металевими ґудзами. Через плече перевісив ляссо й... готово. З вулиці кликав його пронизливий свист його найближчих товаришів забави — Педра Гернандеса, Беніто Рокка й Джана Арбека.

— Майк, Майк! — гукали вони. І Михась був уже поміж ними. Пістолі напоготові. Михась негайно почав стріляти, бо забава була вже в повному ході. З усіх сторін лунали постріли, і треба було відстрілюватися. Хлопці ховалися за автами, бочками зі сміттям, повзали на животі по тротуарі. Щоб підкрастися до ворога, вони перескакували огорожі, забігали в пивниці домів, а то й вилазили на дахи.

— Лови, лови його! — кричав Педро до Михася, показуючи на противника, що по другій стороні вулиці сховався за бочку зі сміттям. Михась кинувся навперейми, вибіг на вулицю й раптом... крр! хтось загальмував авто. Але було вже запізно. На бруку лежав непритомний Михась. Над'їхала швидка допомога. Михася взяли до шпиталю. Мав зламану ногу й побиту голову.

Довгий час ходив Михась з ногою в ґіпсі й не міг брати участи в вуличних забавах.

Коли врешті лікар зняв ґіпс, Михась знову пристав до своїх товаришів. Але вуличні забави вже не манили його так, як раніше. Проте треба було десь бавитися.

Одного разу Михась перевертався по тротуарі в величезній картоновій паці. Хтось привіз собі холодильню й опаковання зосталося на вулиці. Михась уліз усередину, а товариші котили його по тротуарі. Ото було сміху! Забава була б продовжувалася, коли це Михась побачив двох своїх товаришів, Петруся й Ромка. Хоч це були його шкільні товариші, він з ними не бавився, бо вони жили подалі від нього. Обидва хлопці мали на собі зелені сорочки з усякими відзнаками та хустки на шиї.

— Ей, а з якого ви ґенґу? — гукнув із паки Михась.

— Ми не з ґенґу, ми пластуни-новаки.

— А куди йдете?

— На сходини. Ходи з нами.

— Ого, мене туди не пустять.

— Не бійся. Як підеш з нами, то пустять.

Михась виліз зі скрині. Витер руки об штани.

— Все одно, подивлюся.

І пішов. Але, коли прийшли під двері домівки, Михася покинула відвага.

— Ходи, ходи, не бійся! — заохочували його хлопці.

У домівці було вже багато пластунів. Усі в зелених одягах. Одні сиділи при столах, інші грали в пінґ-понґ, ще інші читали. Михась розглянувся по просторій кімнаті. Гарно тут! В одному кутку шатро, в іншому штудерно вироблений з картону, патичків і моху маленький табір, на стінах образки з пластового життя.

Петрусь і Ромко пішли до гурту своїх однолітків, що сиділи при одному столику під проводом старшого пластуна. Всі кликали його „братчиком".

— А хто цей хлопець? — спитав братчик.

— Це наш шкільний товариш Михась.

— Ходи, Михасю, сюди до нас! — запросив братчик.

Михась підійшов. Йому дали місце. Він з цікавістю приглядався, що це хлопці роблять. А братчик розклав на столі кільканадцять дрібних предметів. Кілька хвилин хлопці дивилися на ці предмети, щоб запам'ятати якнайбільше з них. А потім братчик накрив їх пластовою хусткою і сказав усім записати на картці паперу, хто скільки предметів запам'ятав. Це називалася „гра Кіма'.

— „Гра Кіма?" — майнуло Михасеві в голові. О, він був на фільмі про Кіма. Там так само хлопець запам'ятовував собі багато предметів.

Потім братчик розказав хлопцям казку й показав, як в'язати вузли. А на кінець повідомив, що в неділю, по Службі Божій, поїдуть у ліс на прогулянку. Майк і не зчувся, як минула година. На прощання новаки гукнули „Готуйсь!" і розійшлися по домах.

— Як тобі сподобалися наші сходини? — спитали Михася новаки.

— О, краще мені бавитися на вулиці! — відповів Михась. Але він відчував, що сказав неправду. Йому було соромно признатися, що тут йому дуже сподобалося. На другий день він попросив Ромка, щоб узяв його з собою на прогулянку.

У лісі було ще краще, як у домівці. Новаки вчилися ставити шатро й будувати польову кухню. Михасеві дуже смакувала зупа, яку зварили самі новаки в великому казані. Вона пахла димом...

А по обіді відбулася теренова гра. Одна група новаків під проводом братчиків сховалася в лісі. Друга, до якої належав Михась, мала знайти її й узяти „в полон". І хоч „ворог" був добре захований та поставив кругом своєї криївки чати, група Михася заскочила його й узяла „в полон".

Після повороту додому Михась сказав мамі:

— Прошу записати мене до Пласту.

І за кілька днів він уже був пластуном-новаком.

ТАТО РОЗКАЗУЄ, ЛЕСИК СЛУХАЄ

Мама їсти подала —
Лесик лізе з-під стола
(Там зробив собі кімнату):
— Розкажи щось гарне, тату!
Мама каже: — Леську, що ти?
Татко лиш прийшов з роботи.
Засміявся татко: — Лихо!
А сидіти будеш тихо?
— Буду, буду! — Ну, вважай,
Слухай, не перебивай.
Був собі один хлопчина...
— Татку, татку, як він звавсь?
— Ти вже знов! Що за дитина!
Звався він хоч би й Івась.
Він пішов...
— Куди, татуню?
Може до дідуня в клуню?
— Цить та слухай. В тім краю...
— Татку, ти забувся знов:
Той Івась куди пішов?
— Слухай казку ти мою:
Він пішов ловити рибу.
— Рибу? З ким? Яку? Куди?
— До ставка через садибу.
— Тату, я боюсь води!
— Цить, то ж хлопчик, а не ти.
Тільки він зібравсь іти,
Як великий сірий кіт
Переплигнув через пліт.
— То Мурко наш був, мабуть,
Цілий день його не чуть!
Як кота, татуню, звали?
— Хто зна як. Та слухай далі!..
— Ой, Мурка мого вже вкрали!
Мамо, де мої сандалі?
Де живе отой Івась?
Хай Мурка мені віддасть!
Взувсь — не взувся, двері — хрясь!
Ну, пропав тепер Івась!

Ганна Черінь

ДЕ ВІН ПЕРШИЙ?

— Як же вам ведеться в школі? —
Раз дідусь питає. —
Певно кожний у науці
Гарний успіх має.

— Я в граматиці все перший! —
Гомонить Андрійко.
— Я в історії все перша! —
Хвалиться Марійка.

— В чому ж перший ти? — питає
Дідо у Миколи. —
— О, я перший на дорозі,
Як іду зо школи.

Т. Дмитренко

РОЗГАДАЙМО!

ЩО ЦЕ?

1. Кравець — в воді проживає,
   Та нічого він не шиє,
   Хоч ножиці має.

***

2. Які ноги, такий ніс,
   По болоті ходить скрізь,
   Хату на хаті має,
   Жабам рахунок знає.

***

3. Довгі ноги, довгий ніс,
   Прилетів — обід приніс:
   Смачних жабеняток
   Для своїх дитяток.

***

4. Не мотор, а гуде. Не літак, а летить. Не кропива, а жалить.

***

5. Тчу безупину, нитки наставляю, та з ниток одежі не маю.

***

6. Всім, хто входить, руку подаю, та за ними не йду.

***

ЦІННА КНИЖКА

У книгарнях появилася така книжка:

АРСЕН КОЧЕВТАШ

БОРЗАК

Переставляйте букви в назві цієї книжки доти, аж відчитаєте, яке справжнє ім'я і прізвище того, хто написав цю книжку і яка її назва.

РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК

Розв'язки загадок, вміщених у другому числі „Веселки":

1. ЩО ЦЕ? — а) уста, очі, вуха,; б) зайчик; в) м'ячик.
2. ЩО ЦЕ? — дім і дим.
3. ЩО ЦЕ? — гріш.
4. ШАРАДА: мапа.
5. ХРЕСТИКІВКА: зустріч, квінтет, клявіші, Голгота, студент, вугілля, квітень. Букви на місці хрестиків дають: З в я г е л ь.
6. НЕДОМОВКИ: а) яйце; б) олівець.

***

ВИСЛІД ЛЬОСУВАННЯ НАГОРОД ЗА ДОБРІ РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК із першого числа „Веселки" за січень 1955 р.: розв'язки прислали 39 дітей. Правильно розв'язали такі діти: Андрусяк Л., Еліяшевська Х., Кінах Я., Когут Р., Коротько О., Кузів Л., Курдидик Л., Левицький Р., Мисишин В., Михайлишин О., Мітринґа О., Пачовські М. і Х., Прохоренко В., Росоха В., Тимків Я., Ярош Б.

У висліді льосування нагороду отримали: Мітринґа О., Еліяшевська Х., Пачовські М. і Х. На нагороду призначено веселу поему Романа Завадовича „Переполох".

Виказ учасників льосування нагород за добрі розв'язки загадок з другого числа „Веселки" та виказ виграних нагород вмістимо у квітневому числі журналу. Реченець надсилання розв'язок із другого числа минув 15 березня.

***

Розв'язки загадок, вміщених у березневому числі „Веселки", присилати до 15-го квітня ц. р. Хто правильно розв'яже всі загадки, візьме участь у льосуванні нагород. Виказ учасників льосування й виграних нагород вмістимо в числі „Веселки" за травень 1955 р.

ЩО ЧИТАТИ?

У видавництві Михайла Борецького в Ню Йорку вийшла збірка народних казок для дітей молодшого віку. Наголовок збірки „Вітрового батька торба". У збірці п'ятнадцять казок. Всі вони прикрашені ілюстраціями Олени Кульчицької. На кожній сторінці одна ілюстрація. Разом їх у книжці 84. Книжка видана на гарному білому папері. Друк великий і виразний, так, що навіть найменші діти можуть його легко читати.

Ці казки не нові. Їх читали ще Ваші батьки, як були такими малими, як Ви тепер. Тоді ці казки були кожна друкована окремою книжечкою. Видавало їх видавництво „Нашим Найменшим", під редакцією Антона Крушельницького. Тепер ці казочки дуже трудно дістати, бо з того часу минуло кілька десятків років. Видавець М. Борецький зібрав ці казки разом і видав їх в одній книжці у новому оформленні. Збірка має кольорову обкладинку.

***

Спитайте, діти, своїх батечків, чи мають вони вже нову книжку, що зветься „У л і с н и ч і в ц і". Попросіть її, і коли ви старші — прочитайте. Молодшим дітям напевне самі батечки розкажуть багато цікавого з цієї книжки. А цікавого в ній таки дуже багато.

На Україні, серед лісів, близько гір Карпат, була лісничівка. Жив у ній лісничий з родиною. Була там дівчинка Леся, і маленька Любочка, і хлопець Славко. І були їх дорогі приятелі: сарна Сільва, і собачка Зіка, і Співак, і дятель-стукач, і черепаха Ілля Данилович, і рогатий Цапуньо, і зелені папуги, і лисик, і борсучок, і ластовенятка, і слимак Павло, і їжак Їчок — і була довкруги чарівна українська природа — і ліси і поля, і були рідні люди-селяни.

Про життя на лісничівці — і про дітей, і про звірят, і про всякі їхні пригоди — розказує в цій книжці письменниця Софія Парфанович, — а розказує так гарно і так цікаво, що всі цю книжку читають — і старші діти і дорослі. В ній і гарні рисунки мистця Б. Крюкова.

Про цю книжечку прочитайте листа Андрія Шуля в рубриці „Наша пошта" в цьому числі „Веселки".

КУТОК РОЗВАГ

ЗНАЙДІТЬ 11 ЛИЧОК!

Дівчинка, що її бачите на цьому образку — не сама. Біля неї заховалися одинадцять її товаришок. На образку показані тільки їхні личка. Знайдіть їх! Коли вже знайдете, помалюйте гарно образок так, начеб їх тут і не було. Потім спробуйте, чи зможете знайти їх знову.

ГРИ-ЗАБАВИ

„ВСЕ КРИЛАТЕ ЛІТАЄ"

(Кімнатна гра)

Петрусь, Івась, Михась, Галя і Маруся бавляться. Забава називається: „Все крилате літає".

Галя каже: — Все крилате літає. Птах літає!

Всі діти піднесли пальці.

— Горобець літає, бузько літає, хата літає...

Івась підніс руку. Всі розсміялися, бо знають, що хата не літає.

Івась дає якусь річ як „застав".

Галя далі каже:

— Дерево літає, орел літає...

Маруся не піднесла руки.

— Марусю, не вважаєш, бо орел літає, а ти руки не піднесла.

Маруся дає „застав". А хто дав застав, той по скінченні одної забави придумує й починає другу забаву.

Наші читачі прислали такі „петерпіперизми":

„Малу Меласю мама мила милом, Мелася мугикала: „Мама Меласю мила-милувала".

Написала Женя Турянська

А Віра Мисишин пише так:

„Млин Михайла мірошника меле муку. Мірошник міркує: „Може муку міряти мішками?"

„Маленька Маруся миє милом миски мамі".

А ось Т. Михалевич пише так:

„Вхопив Василь весело „Веселку", вивчив всі віршики, відіслав „Веселці" всі відгадки!"

НАША ПОШТА

Андрійко Шуль пише нам:

Як мамуся дістала поштою книжку Софії Парфанович „У лісничівці", я по ілюстраціях догадався, що це гарна книжка. Але що я так дуже буду сміятися з цапуня, який крав із хат муку, а ще й був зухвалий та бився з усіма, того я не знав. Є там ще інші гарні оповідання — про лиса, їжака, сернятко та пташок. Про слимака мені не сподобалося. Але може деякі діти люблять читати про слимаків. А цю книжку таки варто прочитати.

Я написав до Редакції про прочитану мною книжку, бо знаю, що дітям цікаво знати, які книжки іншим дітям подобаються. Я навіть хотів би, щоб у „Веселці" був дитячий куток. Бо не все, що дорослі так захвалюють, подобається теж нам, дітям. А дві дівчинки, яких я намовив прочитати книжку „У лісничівці", питалися, чи я не знаю ще якоїсь подібної гарної книжки.

Па, дорога „Веселко"

Відповідь Редакції:

Тішить нас, Андрійку, що Ти читаєш книжки і маєш про них власну думку та ще й іншим радиш читати те, що Тобі сподобалося. Сподіваємося, що й інші діти напишуть нам, які книжки читають і як їм сподобалися.

Ми знаємо, що дітям не завжди подобається те, що старшим, і тому ми пильно читаємо листи від дітей та слідкуємо їх думки про матеріяли, які вміщуємо в нашому журналі.

А дитячий кутик у „Веселці" є, а саме „Наша пошта" і „З дитячого життя". Ми ще в першому числі запросили наших читачів до співпраці в журналі.

Вітаємо Тебе щиро

Редакція **„Веселки"**

Авторів і видавців, які бажають, щоб їхні видання для дітей були обговорені у „Веселці", в відділі „Що читати?", просимо надсилати свої твори у двох примірниках на адресу Редакції „Веселки".

„ВЕСЕЛКА", ілюстрований журнал для української дітвори, щомісячний додаток до щоденника „Свобода". Виходить 15-го кожного місяця. Адреса Редакції й Адміністрації: „SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J. Редаґує Колеґія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Редакція застерігає собі право виправляти матеріяли. Передруки нових творів і репродукції ілюстрацій, вміщених у „Веселці", тільки за попередньою згодою Редакційної Колеґії. Заголовок і розділові заставки роботи П. Холодного.

Сценарій і текст: Р. ЗАВАДОВИЧ. *Ілюстрації: М. ЛЕВИЦЬКИЙ.*

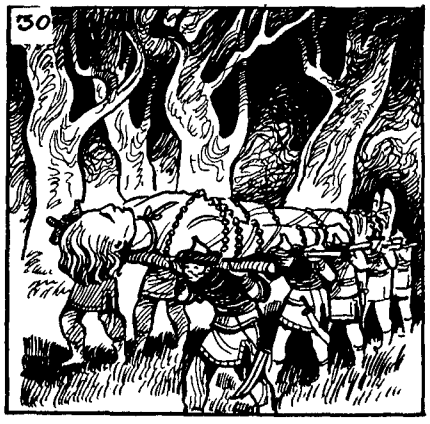

III ЧАСТИНА: ПЕЧЕНІГИ

Вийшли з хащів печеніги, а їхній старшина й каже: „Зв'яжіть цього велетня ланцюгами. Буде нам від хана нагорода велика.

Понесли печеніги сонного Богуту у свій табір.

А як вийшли на узлісся, Богута прокинувся, стрепенувся і... всі ланці тріснули.

Добули печеніги луки, стали на тятиву гострі стріли накладати.

Набрав Богута в дужі груди вітру та як дихне — вони всі на землю попадали.

Зареготався Богута, однією могутньою рукою вирвав дубчака з коренем.

— Геть відсіля, поки я ще добрий!

Застиг усміх на лиці Богути: — Защо тобі така кара, мій рідний краю безталанний?

(Продовження буде)